

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	29842 Військова психологія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	053 Психологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

15.12.2022 р.

Справа № 1079/АС-22

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 05 "Соціальні та поведінкові науки" у складі:

Герасименко Анжеліка Григорівна – головуючий,
Величко Олександр Петрович,
Чоста Костянтин Сергійович,
Фісун Олександр Анатолійович,
Фалько Наталя Миколаївна,
Оксамитна Світлана Миколаївна,
Ларіонов Станіслав Олександрович,
Кривенко Ірина Степанівна,
Жарова Любов Валеріївна,
Євтушенко Ірина Володимирівна,
Мацієвський Юрій Володимирович,

за участі запрошених осіб:

відсутні,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	29842
Назва ОП	Військова психологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 11, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Мета ОП сформульована коректно, вона відображає унікальність підготовки фахівців із психологічного забезпечення військових частин. Крім компетентностей/РН, що задані стандартом ВО, освітня програма пропонує 11 військово-професійних компетентностей/РН (перетинаються зі стандартом за спеціальністю 254 Забезпечення військ (сил)) та 10 військово-спеціальних компетентностей/РН, що повною мірою описують профіль професійної діяльності психолога в ЗСУ.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

ЕГ відзначає, що «... Опитування випускників щодо удосконалення ОП відбувається здебільшого усно під час зустрічей».

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

не застосовується

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

не застосовується

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

ОП має достатньо чітку структуру, забезпечує досягнення визначених РН. Не всі ОК взаємопов'язані, що зумовлено наявністю військово-професійного та психологічного складника підготовки. ЕГ зроблено доречні зауваження щодо послідовності і зв'язків між ОК в СЛС, а також щодо надмірності зв'язків ОК – РН (ЗК, СК) у відповідних матрицях. Крім того, не зовсім зрозуміла логіка розробників щодо обов'язкових-вибіркових ОК. Так, серед обов'язкових знаходяться ті, що прямо не пов'язані з психологічним забезпеченням ВПД (Історія психології 8 кредитів; Психологія розвитку 7 кредитів), натомість серед вибіркових знаходяться ОК, що прямо забезпечують компетентності військового психолога (Історія війн та воєнного мистецтва, Психологія лідерства, Правознавство з основами військового законодавства, Профорієнтація та профвідбір, Основи психологічного тренінгу та коучингу). GER констатує, що ОП має значний потенціал щодо оптимізації структури. Позитивною практикою є значний обсяг іноземної мови (27 кредитів), що дозволяє досягти здатності спілкуватися іноземною мовою і взаємодіяти з військовими країн-партнерів. ОП містить ВПК-11. Здатність володіти іноземною мовою на рівні СМР-2 (відповідно до СТАНАГ-6001), що знімає зауваження ЕГ відносно відсутності аналогічної ЗК.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

не застосовується

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

ОП має блочну структуру вибіркових дисциплін (блоки «Психологія військово-професійної діяльності» та «Психологія девіантної поведінки військовослужбовців», кожен із яких має обсяг 60,5 кредитів ЄКТС). Приєднуємось до зауваження ЕГ щодо наявності у вибіркових блоках дисциплін, що не відображають їх специфіку. Можливим виходом з цієї ситуації було б створення третього блоку, що містить вибіркові дисципліни, які пропонуються із загальноуніверситетського каталогу: Науковий образ світу, Етнокультурна психологія, Психологія особистості, Зоопсихологія та ін. В такому блоці вибір дисциплін міг би стати більш урізноманітним ніж «1 з 2» й суттєво збагатити індивідуальну освітню траєкторію здобувачів.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ЕГ зазначає, що аналіз наданих програм військової практики (3 курс) та стажування (4 курс) засвідчив схожість, а подекуди розмитість, неконкретність завдань, сформованих курсантам. GER, вивчивши зазначені програми, констатує відмінність завдань практичної підготовки курсантів 3 і 4 року навчання в аспекті їх ускладнення на випускному році навчання.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

не застосовується

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

ОП «Військова психологія» враховує вимоги професійного стандарту офіцера тактичного рівня ЗСУ з військової психології (ВОС 340002).

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Кандидати на навчання проходять соціальний, медичний, психологічний відбір, що ураховує здатності і мотивацію абітурієнтів для навчання саме на цій освітній програмі.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Взірцевою є практика визнання результатів навчання, одержаних здобувачами в закордонних закладах-партнерах. ЕГ констатує, що такі кейси на ОП є непоодинокими: «...у межах Програми ЄС Erasmus+: Вища освіта, на ОП здійснюється обмін викладачами (5 діб) і курсантами (60/90 діб) через міжінституційні угоди з ЗВО країн членів НАТО: Національна військова академія «Георгія Раковського» (Болгарія), Університет Гельмута Шмідта (Німеччина), Ягелонський університет (Польща) та ін.».

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Згідно звіту ЕГ, на ОП здійснюється зарахування РН, одержаних здобувачами в неформальній освіті. Таке зарахування має частковий характер (на рівні тем і балів поточного контролю). Такі кейси на ОП непоодинокі, правила зарахування РН доступні і зрозумілі для здобувачів.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Взірцевість. ЕГ зазначає, що форми й методи навчання відповідають меті ОП в таких аспектах: переважання практичних занять, використання полігонів для практичної підготовки, проходження практики на базах замовника (військові частини), впровадження в освітній процес новітніх розробок іноземних та вітчизняних науковців тощо (наприклад, тренінги за програмою SERE, практична робота здобувачів зі звільненими з полону військовослужбовцями). ЕГ зазначає, що здобувачі освіти впливають на зміст та організацію освітнього процесу через своїх представників: командирів взводів, органів студентського самоврядування (раду сержантів, курсантську раду). ЕГ з'ясовано загальну задоволеність курсантами можливостями для наукової роботи та освіти.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Здобувачі мають безпосередній доступ до РПНД через аудиторію, де встановлений ПК із захищеним доступом. Інформування також відбувається в ході аудиторних занять, під час консультацій НПП тощо. Зауваження ЕГ щодо обмеженості доступу здобувачів освіти до ОП та інформації за ОК одним ПК вважаємо недоречним з огляду на обмеження щодо обігу інформації про підготовку військових фахівців в умовах воєнного стану (обмеження встановлені для всіх ВВНЗ).

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Взірцевість. Здобувачі залучені до різноманітних науково-дослідних активностей: створення психологічного інструментарію для проведення заходів психологічного забезпечення військовослужбовців ЗСУ; психодіагностика військовослужбовців підрозділів Десантно-штурмових військ ЗСУ, що беруть участь в ООС; обґрунтування комплексу заходів щодо формування позитивного іміджу офіцерів, задіяних до підготовки курсантів ВВНЗ; участь у НДР PSY-D, наслідком якого стало програмне забезпечення діагностики професійно важливих якостей військовослужбовців, впроваджене у ЗСУ; розробка кваліфікаційних робіт здобувачами освіти під керівництвом представників Науково-методичного центру кадрової політики МОУ; функціонування воєнно-наукового товариства та наукового гуртка при кафедрі ВПП. Крім того, здобувачі освіти беруть участь в експериментальних апробаціях нових методик психофізіологічного дослідження в межах науково-дослідних робіт з використанням поліграфа та айтрекера.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Взірцевість. ЕГ констатує, що НПП своєчасно оновлюють зміст освіти, ґрунтуючись на результатах власних досліджень, актуальних вітчизняних і іноземних наукових досягненнях. Крім того, ЕГ продемонстровано, що в ЗВО діє система «бінарних занять» (щомісячне проведення занять представниками Замовника освітніх послуг).

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Взірцевість. ЕГ продемонстровано, що курсанти і НПП задіяні в програмах закордонних стажувань і обмінів, впроваджують цей досвід в освітній процес.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Позитивною практикою є електронна система ТРИТОН, що дає змогу отримувати інформацію про поточне оцінювання з навчальних дисциплін. В РПНД достатньо повно і зрозуміло прописаний розподіл можливих балів за теми/дисципліни, критерії оцінювання різних форм аудиторної і самостійної роботи, а також критерії оцінювання заходів підсумкового контролю. Водночас в РПНД не знайдено інформації щодо завдань, які ставляться здобувачам для аудиторної/самостійної роботи, підсумкового контролю, а також вимог до їх виконання.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

ЕГ зазначає, що атестація випускників проводиться у формі комплексного іспиту за дисциплінами: «Військова психологія», «Морально-психологічне забезпечення підготовки та застосування підрозділів ЗС України», «Загальна тактика», «Загальна психологія», «Соціальна психологія»; підсумкового іспиту з дисципліни «Фізичне виховання та спеціальна фізична підготовка»; додаткового іспиту з дисципліни «Іноземна мова (загальний, загальновійськовий та спеціальний курс)» (визначеного замовником на підготовку військових фахівців) та захистом кваліфікаційної роботи. Атестаційні іспити не виокремлені в ОП як освітні компоненти, водночас згідно навчального плану – це ОКЗ0 (0 год.). Згідно графіку навчального процесу атестаційні іспити тривають три тижні, отже не зрозуміло за рахунок якого часу вони проводяться.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У звіті ЕГ є твердження: «...Під час зустрічі ЕГ з'ясувала, що відсоток оригінальності текстів становить 60 % оригінальності та 40 запозичень». З відповіді ЗВО витікає, що "... не допускається жодного відсотка неправомірних запозичень ... показники у відсотках текстових збігів є допустимими тільки у випадку коли вони представлені правильно оформленими цитатами". ЕГ зауважує, що репозитарій кваліфікаційних робіт відсутній. ЗВО у відповіді зазначає, що репозитарій існує, але «Кваліфікаційні роботи які містять інформацію з обмеженим доступом... розміщуються в закритій частині репозитарію. З відповіді ЗВО на проект висновку ГЕР визначено, що експериментальні дослідження, що лежать в основі кваліфікаційних робіт бакалаврів проводяться курсантами під час проходження військової практики та військового стажування (у т.ч. посиленої підготовки випускників) на базі бойових частин, отже містять інформацію, яка не може бути оприлюднена. Водночас, ГЕР рекомендує ознайомлення із досвідом ВВНЗ, які готують фахівців у галузі військових наук, щодо розміщення на сайті анотацій кваліфікаційних робіт, що містять інформацію з обмеженим доступом.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

ЕГ зазначає, що професійна та академічна кваліфікація НПП загалом забезпечує досягнення цілей і ПРН освітньої програми, зауважуючи про недостатню публікаційну активність викладачів військово-професійних дисциплін.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

не застосовується

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Повна відповідність. Замовник освітніх послуг (ЗСУ) бере участь у всіх етапах реалізації ОП (обговорення, викладання навчальних дисциплін, організація практичної підготовки здобувачів, робота атестаційних комісій, узгодження тематики кваліфікаційних робіт, особисте стажування НПП тощо).

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

не застосовується

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

не застосовується

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

ЕГ відмічає низьку активність у використанні інструментарію психологічних лабораторій (поліграф, периметр, коліртест, тонометр, тренометр, метроном та ін.) для проведення досліджень під час виконання курсових та кваліфікаційних робіт.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

ЕГ переконливо продемонстровано, що здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду ОП та її удосконалення. Однак на думку ГЕР, це не має інституціонального характеру і зумовлено специфікою ВВНЗ (мала чисельність здобувачів, функціонування ієрархічної системи, де думка здобувачів відслідковується офіцерами курсової ланки, кураторами, НПП та ін.).

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Замовником освітніх послуг за ОП є ГУ МПЗ ЗСУ, потреби якого визначають зміст і характер підготовки здобувачів.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Повна відповідність. ЕГ зазначає, що збір інформації про кар'єрний шлях випускників є чітко регламентованим: інформація збирається випусковими кафедрами та навчальною частиною Інституту; інформація надходить у як неформальні відгуки від командирів військових частин, а також шляхом отримання офіційних відгуків від військових частин на кожного випускника.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

не застосовується

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Позитивною практикою є урахування ЗВО результатів попередніх акредитацій аналогічних освітніх програм. Так, ЗВО продемонстровано, що розроблена низка документів, які регулюють окремі питання забезпечення якості освіти й освітнього процесу.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

ЕГ відзначає, що з проєктами ОП стейкхолдери знайомляться під час розширених засідань випускової кафедри і зустрічей зацікавлених сторін з НПП ОП. Також проєкт ОП надсилається до стейкхолдерів з якими укладено договори про співпрацю. Такий порядок дій зумовлений віднесенням ОП «Військова психологія» до інформації з обмеженим доступом.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ОП та інформація про освітні компоненти не оприлюднюється на сайті ЗВО. ЕГ у звіті рекомендує відкрити доступ до ОП, РПНД або силабусів та інших документів, що активно використовуються в освітньому процесі для забезпечення реалізації ОП. Водночас, ЗВО надав акт експертної комісії ВІКНУ, згідно якого заборонено оприлюднення зазначених матеріалів у відкритих засобах масової інформації. ГЕР не має достатньої юридичної кваліфікації для формулювання рекомендацій з цього приводу.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Найважливіша практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Формалізувати залучення випускників до обговорення мети і змісту ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Урахувати рекомендації ЕГ щодо удосконалення структурно-логічної схеми за ОП. 2. Скоригувати матрицю (ЗК, СК)РН/ОК з метою більш реалістичного охоплення РН освітніми компонентами. 3. Скоригувати переліки вибіркових дисциплін з метою їх відповідності специфіці блоків. Розглянути можливість виділити загальноуніверситетські фахові дисципліни в окремий блок.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Відсутні.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Відсутні.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Розглянути можливості оприлюднення кваліфікаційних робіт здобувачів з урахуванням обмежень щодо доступу до службової інформації.

Критерій 6. Людські ресурси

Посилити публікаційну активність викладачів військово-професійних дисциплін.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Посилити використання навчально-лабораторної бази ВІКНУ для проведення досліджень здобувачів.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Відсутні.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Відсутні.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

Герасименко Анжеліка Григорівна